

Pál Zoltán

Kerkaszentkirály Község Polgármestere

Pál Zoltán polgármester (független)
Kerkaszentkirály község, Zala megye, Letenyei járás
Lakosság száma: 234
Honlap: <http://www.kerkaszentkiraly.hu/>

Visszaemlékezés

*„Van egy falu a Dunántúlon, valahol Zala megyében, ott ahol a horvát- szlovén –magyar
hármás határ találkozik. Ahol a Mura és a Kerka folyók összeölelkeznek, ahol a folyók,
holtágak és a bányatavak gazdag vízi világa él. Ott hol az ember együtt él a természettel,
hol a gazda köszönt kalapot emelve, megállít, és érdeklődve beszédbe elegyedik veled,
nyílt szívvel és barátsággal közeledik a vendéghez.*

*Ahol a szél hajtja a vizek menti fűzek ágait, játékosan nyargal a nádason át, mintha
díszőrségben lenne a szürke gém mozdulatlanul lesi a halat a vízparton, a nád tövé-
ben neveli fiókáit a tőkés réce. Reggelente csodás hangversenyterem a környék, egymást
túlénekelve, csicseregve, csattogva egyszerre adja elő műsorát a számtalan aranytorkú
tollas dalnok.”*

Kerkaszentkirály egy Zala megyei kistelepülés közvetlen a szlovén- horvát- magyar hármás határon. Festői környezetben a Mura és a Kerka folyók ölelésében, vadvízekkel, holtágakkal övezve. A faluról az első írásos adat 1322-ben keletkezett, Károly Róbert uralkodása alatt. Kerkaszentkirály ezután mintegy 300 évig a híres Alsólendvai Bánffyak uradalmához tartozott, a 17. század közepéig. A török korban a falu hódoltsági területhez tartozott, a támadások nem kímélték a lakosokat, sokat szenvedtek.

1690-től a terület Esterházy uradalommá vált. A Rákóczi szabadságharc ismét mély nyomokat hagyott a falu és a környék lakóin. A 18. század közepén fejlődésnek indult a falu gazdasági élete. A falu életében a legnagyobb változás a 19. század folyamán ment végbe, amikor új gazdasági-, társadalmi rend alakult ki. Kialakultak a saját tulajdonú paraszti önellátó gazdaságok, a falu lakosságának száma is több, mint duplájára emelkedett. Megalapították a helyi iskolát 1872-ben, mely 56 évig működött. 1928-ban új, kéttantermes iskolát építettek, ekkoriban hatosztályos, 1943-tól nyolcosztályos lett, viszont 1976-ban végleg bezárta kapuit.

Az I. világháború nagy visszaesést hozott a falu életében. Mozgósítottak, frontra vitték a hadkötelezetteket. A háborúban 22-en veszítették életüket, nevüket a kegyeleti parkban díszoszlopos fejfákon megörökítették. Kerkaszentkirályt a II. világháborúban is súlyos veszteségek érték, az emberi áldozatok száma 20 fő.

Az 1947-es földosztás újabb fellendülést eredményezett. Az 1950-es évek erőszakolt iparosítása után a falu lakosságának közel egyharmada az iparból élt. A deportálások, kitelepítések a falut sem kerülték el. 1950-ben egy, 1952-ben további hét családot vittek el. Az itt elszenvedett kínzások és sanyargatások mély lelki nyomokat hagytak az emberekben. 1960. december 1-én megalakult a Kerkaszentkirályi Határmenti Termelőszövetkezet. Ennek központja az Esterházy-major (mai Margitmajor) volt.

1945 és 1980 között 76 új lakás épült a településen. A falu lakosságának létszáma 1920-ban volt a legmagasabb, 759 fő. Ezután egy lassú előregedési folyamat vette kezdetét, ma 242 fő él itt.

1990-től önálló önkormányzattal rendelkezik és az öngazgatás és a helyi társadalom összefogásának eredményeképpen jelentős változás és fejlődés ment végbe a falu életében. A társadalmi létből fakadóan gyakorlatilag a nulláról indultunk a gáz, a villany kivételével, egyéb infrastruktúrával nem rendelkezünk, az út és a járdahálózat is hiányos és teljes mértékben leromlott volt.

Elsődleges célunknak az alapok megteremtését tartottuk, az alpinfrastruktúra teljes kiépítését és felújítását. Ennek eredménye képpen mára sikerült elérni, hogy összközműves teljes infrastrukturális ellátottsággal rendelkező településsé váltunk. Elsőként került sor az egészséges ivóvízhálózat kiépítésére, a helyi kábel televíziós rendszer kialakítására, majd folyamatosan a pénzügyi lehetőségek függvényében a teljes út és járdahálózat felújítására, ezt követően bevezettük a szervezett szemétszállítást, megszüntettük az illegális szemétkerakó helyeket és 2003-ban valósul meg a szennyvíz-beruházási programunk. E feladatok előkészítése, lebonyolítása, szervezése mind-mind folyamatos és alapos munkát, fegyelmezett önkormányzati gazdálkodást és legfőképpen meghatározó lakossági támogatottságot, tenni akaró, innovatív vállalkozó szellemű képviselő-testületet igényel. A munkánkban a kezdetektől fogva mindig azt tartottuk szem előtt, hogy a helyi adottságokból és lehetőségekből induljunk ki igazodva a lokális igényekhez.

Munkánk során arra törekedtünk, hogy csökkentsük azokat a relatív hátrányokat, amelyek a falusi létből, életmódból adódnak. Fontos feladatnak tekintjük a helyi lakosság megélhetésének és helyben maradásának segítségét és ösztönzését, komfortérzetének növelését. Intézményeinket (iskola, óvoda, egészségügyi ellátás, körjegyzőség, gyermekjóléti szolgálat) társulások formájában működtetjük. A helyi intézmények és szolgáltatások közül fontos megemlíteni a könyvtárat, a teleházat és a falugondnoki szolgálatot. Mindezek együttese a helyi és közösen működtetett intézmények a lakosság igényeihez igazodóan közmegelegedésre zavartalanul jó szakmai színvona-

lon működnek. A fejlesztésekből kiemelhető a temető, a ravatalozó, az orvosi rendelő, a faluház és tűzoltószertár felújítása, ugyanakkor jelentős gátfelújítás történt a Kerka gáton az árvízvédelem érdekében, a régi Kerka holtágából tavat alakítottunk ki szigettel, melyre egy, a falu összefogásával épült szép, formatervezett híd vezet. Ez a sziget most a falusi rendezvények helyszíne is. A faluban a rendezetlen önkormányzati területeket parkokká alakítottuk át, így került sor a világháborús emlékpark, a millenniumi park és a Fő utcai park kialakítására, valamint a tó és a korábbi malom-tavak körüli területek teljes parkosítására. Az önkormányzat jelentős eszközfejlesztéseket hajtott végre, hogy a községgazdálkodási feladatokat el tudjuk végezni, így számos kéziszerszámot, motoros fűkaszát, önjáró fűnyíró traktort vásároltunk. A szociális ellátási rendszeren belül a falugondnokságon és a törvény által biztosított szociális támogatásokon túl az önkormányzat önálló elemeket is épített be szociális rendelethez. Ilyen a beiskolázási támogatás, a szociális földprogram, a gyermekszületési támogatás, a letelepedési támogatás, a lakásépítési- és felújítási támogatás, a homlokzat-felújítási program és a nyugdíjasok karácsonyi ajándéka. Fontos és meghatározóak a falu életében a helyben működő civil szervezetek a sportegyesület a tűzoltó egyesület, a horgászegyesület, valamint a Kerkaszentkirály Községért Kulturális Alapítvány. Általában az önkormányzat és a szervezetek összefogásával valósítjuk meg immár évente hagyományosan megrendezésre kerülő programjainkat : a májusfa állítást és kitáncolást, az Anyák napját, a Vörcsöki-hegyi búcsút, a Kerka - Mura vízimuri triatlont, a faluraftingot, a falunaphoz köthető „Szalmafesztivált” ahol szalmából készült szobrokat készítenek az amatőr alkotók, az András napi disznóvágást és pálinkamustrát, a Mikulás ünnepet, a falukarácsonyt, a szilveszteri programot, a horgászversenyeket.

A falu és az önkormányzat munkájában fontos szerepet játszanak a külső kapcsolatépítések és kapcsolatrendszerek, 1994-ben alapítója és kezdeményezője volt a Kerkamenti Települési Szövetségnek, melynek célja a kistérségi regionális és helyi fejlesztések támogatása és segítése, a vállalkozások és civil szervezetek munkájának támogatása Ennek révén több jelentős projekt (Európai Unió és honi) valósult meg a területünkön. Fontos kapcsolat még a Zalai Favakért Egyesület, a Kerkamente Natúrpark Egyesület, a határmenti kapcsolatok a horvát és szlovén településekkel, és számos más egyéb társadalmi, gazdasági és civil kapcsolatrendszer.

Különösen fontos számunkra a Szent Király Szövetség, amely 1997-ben alakult 11 magyarországi, 4 erdélyi és 2 felvidéki település összefogásával. Büszkék vagyunk arra, ezek a települések, amelyek nevükben és hagyományaikban őrzik az államalapító, Szent István király emlékét azóta is fontosnak tartják az összetartozást, immár 23 éve évente mindig más településen megszervezik találkozójukat, hogy megismertessék, és közelebb hozzák a testvértelepülések lakóit egymással. Ennek máris több családi barátság, közösségi kapcsolat, sőt üzleti együttműködés is eredménye.

A falu a Kerka - Mura összefolyásnál található a községet átszeli a Kerka folyó, közvetlenül Szlovéniával a szlovéniai magyar nemzetiségi területtel vagyunk határosak. A falu határában vezet az M 70-es autóút.

Az, hogy a természet megőrizte érintetlenségét a tradicionális falusi kultúra és életforma megőrződött, mára jelentős értékévé váltak. Mindehhez társul még az is, hogy a terület páratlanul gazdag természeti értékekben, az itteni flóra és fauna számos védett és fokozottan védett példányai a természetturizmus szempontjából még jobban fölértékelik a területet. A turizmus szempontjából további lehetőségeket tartogatnak még a földrajzi adottságok (vadvizek, bányatavak, szőlőhegyek, termálvizek, a határmentiség-három nép szlovén –horvát - magyar- és három kultúra találkozási), valamint a kulturális és néprajzi és kézműves hagyományok, és a tradicionális falusi kultúrára épülő tevékenységek és gazdálkodási mód.

Mindezek a lehetőségek és adottságok alapozták meg annak a turisztikai fejlesztésnek a feltételrendszerét, melynek keretében a településen a kistérség partnerségével és támogatásával elindítottuk egy Kistérségi Ifjúsági Természetház kialakítását. 2008-ban került átadásra a helyi közösségi élet színteréül, valamint a helyi turisztikai fejlesztések részeként. A házban jelenleg egy 120 fős konferencia terem működik teljes technikai felszereltséggel 8 db kétágyas szoba, 3 db háromágyas szoba, külön önálló ebédlő és tárgyalóterem és konyha áll rendelkezésre.

A településen van a Zala Zöld szíve Vidékfejlesztési Leader Egyesület központja és irodája, amely 42 település és mintegy 22 ezer lélekszámú térség fejlesztéseit, pályázatait koordinálja, intézi az EU-s Leader pályázatok kiírását, pályáztatását és lebonyolítását.

A községünkben van a Kerka - Mura tájvédelmi körzet és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park irodája, amely szintén fontos eleme kapcsolatrendszerünknek.

Kerkaszentkirály Község Önkormányzata új önálló hivatali helyiségeget alakított ki. Irodája jól felszerelt, technikai háttere biztosított, internet elérhetőség, telefon, telefax, nagy teljesítményű fénymásoló berendezés, színes és fekete-fehér nyomtatók, számítógépek állnak rendelkezésre és biztosítják a színvonalas munkához a tárgyi feltételeket. Az irodahelyiség mellett kialakítottunk egy minden igényt kielégítő modern tárgyalót is.

A rendezvények biztosításába és lebonyolításába aktívan bevonjuk a falugondnoki szolgálatot, a képviselőtestület tagjai tevékenyen rész vállalnak a programok és rendezvények lebonyolításában. Felhőtlen, együttműködő és segítő, támogató a kapcsolatot a településen működő civil szervezetekkel, amelyekkel közösen segítjük egymást programjaink lebonyolításában és a falu életének szervezésében, irányításában.

A viszonylagosan érintetlen természeti környezet, a helyi kulturális és néprajzi hagyományok, a meglévő magas szintű szőlészeti és borászati tevékenység szolgáltat jó alapot a további fejlesztési elképzelések kidolgozásának. (A terület a Zalai borvidék része.)

Sokféle tervünk van a további fejlesztésekre, ezek közül néhányat kiemelve, ilyen a természetház további fejlesztése - a pince részen a Kerka és a Mura élővilágát és értékeit bemutató interaktív kiállítás valósul meg ebben az évben - és a tanösvények sétautak, hidak kialakítása, a holtág revitalizációs program, a falukép javítása, a gátépítés folytatása, a helyi szolgáltatások fejlesztése és a szőlőhegyi területek idegenforgalmi hasznosítása. Ezek megvalósulása továbbra is csak a helyi összefogáson alapulhat!

Büszkék vagyunk a falunkra, ezt erősíti, hogy az elmúlt évtizedben ideköltözött német ajkú (svájci-német-osztrák) családok is otthonuknak vallják Kerkaszentkirályt, gyorsan beépültek a falu életébe, aktív részesei, alakítói annak.

Életút

Pál Zoltán vagyok 1990-től polgármestere Kerkaszentkirálynak. 29 évesen kaptam meg a bizalmat és a feladatot, mondanom sem kell, hogy gyakorlatilag nulla tapasztalattal és közigazgatási gyakorlattal. Korábban a helyi iskolában tanítottam, majd a Lenti Művelődési Ház igazgatóhelyetteseként dolgoztam. Kerkaszentkirály a szülőfalum, itt élünk családommal, feleségemmel és két fiammal. A polgármesteri feladatokat társadalmi megbízatásuként látom el a kezdetektől fogva. Időközben a tanítói – népművelői végzettségemet bővítettem egy humánmenedzseri diplomával, amit a Pécsi Tudományegyetemen szereztem. 1994-től foglalkozom térség és területfejlesztéssel az ehhez szükséges kompetenciákat osztrák és holland képzés keretében szereztem meg. Jelenleg a Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Leader Egyesület Elnökeként dolgozom 2008 óta.

Számomra egy nagy kihívás, sok sikerélmény és munka volt az elmúlt 30 év. Örülök, hogy ennek részese lehettem. Egy idős osztrák polgármester kolléga annak idején 30 évesen azt a tanácsot adta, hogy az önkormányzatot, a települést is úgy kell vezetni, mint egy vállalkozást. Következetességgel, eredményorientált gazdálkodással, nyitottsággal, együttműködve, empátiával és emberséggel.

Bizonyára sokan mondják erre, hogy az önkormányzat nem vállalkozás, ami bizonyos értelemben így is, másrészt meg megerősíti számomra ezt a filozófiát az, hogy nekem úgy érzem ez bejött. A polgármesterség nem bokréta a kalapomon, hanem napi feladat, munka és szolgálat.

Zúton is köszönöm MINDAZOKNAK, akik az elmúlt 30 év alatt segítettek és támogatták azon törekvésünket, hogy ez a zalai kitelepülés fejlődhessen és bizalommal, hittel és élni akarással tekintsen a jövőbe.

A jobbitó, az építő és kreatív szándék és akarat segíthet bennünket a fejlődésben!